

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatæ, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

**Lanuza, Jerónimo Bautista de
Antverpiæ, 1649**

§. 18. Scribit in terra Dominus adulteram iudicaturus, quò Iudicem præmoneat, vt reum iudicaturus, eius pariter compatiatur infirmitati, propriam agnoscendo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52962](#)

4. Rego, tuncam insuper ascendit mentis peruenitatem, ut
 16. Et 2. ipius proprium offerte filium non exhortesceret.
 Par. transferens per ignem: scelus tam Deo abovi-
 38. 3. nabile, insipio & filium suum consecravit
 3. transferens per ignem secundum dolum gentium,
 3. quae dissipauit Dominus eorum filios. Et illi. Nec
 3. tanta malitia sufficit unum littore filium, sed
 3. multos ut narrat Scriptura. Lustrans filios
 3. suos in igne maxima ritum gentium. Et prove Re-
 3. gis ad exemplum totus compunit orbis: imi-
 3. taci suarum subdit regis impietatem, & in similes
 3. tantasque desolati sunt idolatrias, & contra
 3. populum Deus irritatus cum multorum tradidit
 3. regum potestatis, per quos grauiter lue-
 3. runt: etenim primo Rosin rex Syrie multos co-
 3. rum occidit, & regem ad ultimas compulit an-
 3. gustias: deinde rex Israeli multa illis inuitit
 3. incommoda, quinimo Phacee filius Romelie
 3. cum legionibus superueniens: interfecit centum
 3. viginti milia in die una, omnes viros eo quod
 3. voluerunt Dominum Deum patrum suorum
 3. Cœ. Coperantibus filij Israei de fratribus suis
 3. ducemam multa mulierum, puerorum. Et puer-
 3. rum, & infans am pradam, portanteque eam
 3. in Samaram. Reuersus signum princeps ille tam
 3. illustri Victoria celebris, tantisque manubris
 3. spoliisque prediles cristas supra modum super-
 3. bus attollebat, sibi de tanto supplice congrau-
 3. latutus, quibusdam ocellis, alia abductis in cap-
 3. tuitatem. Obuius procedit illi Dei vates Oded,
 3. quem eoram omnibus si alloquitur: o princeps
 3. inclite hæc noueris: Magnus fuit Dominus.
 X. Graui-
 3. minat ubi. Ian brachium extulit, ut horrendo-
 3. vos mulceret supplicio. Quia de causa Propheta-
 3. nit sanctissime. Numquid non Deus illos manibus
 3. nostris tradidit idololatras, ut dignam sceleri
 3. immi-
 3. bus suis recipent vindictam, illosque pro me-
 3. sericor-
 3. rito puniremus? utique. Cur igitur nobis in-
 3. dies, dignatur, numquid preceptum eius implevi-
 3. mus, & diuinae maiestatis percutiimus offendien-
 3. res, premium magis mereti nos quia dixeris,
 3. quam supplicium. Verum est (inquit Propheta)
 3. quod illos Deus in suorum proximorum peccatorum
 3. veltris tradiderit manibus, ut iustus erat pu-
 3. niendos: atcamen vera requirit iustitia, ut ex
 3. una parte caligrando malefactorem pro graui-
 3. tate criminis, quia deliquerit, ab altera ei com-
 3. patiaris saltem quia frater tuus est homo tuus
 3. similis, tu autem ut ille infirmus: vas vero
 3. supplicium inutilius sine compassione, sine
 3. misericordia, iniuncta crudelitate, Iuauque ni-
 3. mis atrocitate contra illos procedendo; quasi
 non homines essent: non fratres vestri, sed feroci
 immanillissimi. Ecco iratum Dominus Deus pa-
 trum vestrorum contra Iudam, tradidit enim
 manus vestras & occidit eos atrociter, ita ut
 ad eum pertingeret vestra crudelitas. Et. Peccatis
 vestris auctoritate Domino Deus vestro. Verba no-
 tatu dignissima. Actum exercitus iustitiae puni-
 entio facinoris, quos Dei & vestre tradidit
 potestati: porto in hoc graui vos sceleris ob-
 strinxisti, ita ut ad eum pertingeret vestra
 crudelitas, quia sceleratos atrociter oppugnabis, &
 & hoc fere Deus molestissimus. In confesso est, quod Deus facinoris iudicis tradat potestati
 utique castigandos: ea namque intentione fla-
 tuit in mundo iudices: porto misericordia &
 compassionem pacem temperare, non atrociter,
 non crudeliter iudicent sed condolendo misero-
 ri in tale facinus prolapso considerantes quod suis
 sit ex eadem natura frater, & ipse ab eodem
 Deo creatus, ex quo destinatus: quod & ipsi
 in eodem modo trahentes poterint defectus in-
 cidiisse, si ab eis siue ab altero, manum Dei
 subterficiat auxiliarem. Est autem hoc auctoritate
 cellarium, ut bene dixerit D. Amb. posse ali-
 quando grauius esse iudicis peccatum, tecum
 condemnando, siue c. iustitia, quia in illud,
 quod reus ipse commisit, prout paula ante dixi-
 mus. Hunc voluit Dominus in istis defectum
 declarare, qui nulla mitis compassionem contra
 pauperes procedebant: rigorose mihi seru-
 lam, sed tanta feroces atrociter, ut dico,
 re lieuerit: Ita ut ad eum pertingeret crudelitas
 vestra.

§. 18. Scribit in terra Dominus, adulteram
 indicatur, quo iudicem premoneat, vt
 teum iudicantis, eis pariter compatiatur
 in infirmatis, propriam agnoscendo.

Vnde similiter Dominus in terra scriben-
 do, Pharisæi secundum considerarent quod
 similius haec segmentum ethi terz, & iudea
 ut infirma corrulset, ipsi non credentes, sed
 ceteri debiles adeo, ut minimi contactu dorsi
 dissidi possent, & diffisi. Igitur in hoc agen-
 di modo Saluator illis indicat quod hanc con-
 spicientes mulierem, & seipso pariter con-
 siderarent: quia hac non erant muliere adule-
 ta sanctiores. Hoc præ extensis in Iudæis
 Christum acerbius irritabat, (a) quod terti-
 cilia

essent ia considerandis, & condemnandis
 aliorum peccatis, cum indignatione &
 horum despectu, nec sūs, quē erant grauior,
 considerantes. Olim contristabantur & reue-
 menter angebantur; videbant enim, quid
 se deus abeit subtraheret, eorum repellent
 petitiones, nec coram se eorum vellet ad-
 mittere postulata: causam curiosius iuquire-
 bant, & factam tibi à deo iniuriam esse iudica-
 bant. Vocab deus Isaiam prophetam ainq; illis
 morosi sunt illi, & irritati ex eo quod illis ne-
 gligunt, nihil faciam, preces non exaudiem,
 cupiuntque nosse rationem. Et perge, suauique
 illi propone peccatum, quid me summoperē ad
 iram provocarunt. Anxuntia populi messecula
 10. 8. 9. eorum & domus iacob peccata eorum. Catalo.
 11. gium eorum illis praiege quid coram deo sint
 Quid sit hypocrita panisperibus crudelis, propriis volum-
 cibetere totis amici, voluptrum sectatores, nominatim
 dicitur, autem digitorem extensores, illi prædictio va-
 tes: Cum desieris digitum extenderes: tibi propria-
 tiabor. Adiutor mihi deus, quis hic defectus
 extendere digitum? Erat illi familiare huius
 & illius exento digito defectus notare illum
 condemnantes: cum ex ratione esse iudi-
 carent, ut scerè pusaret, scipios non atten-
 dentes, etenim licet exteriori boni essent, inter-
 rius tamen erant excranda sentina peccato-
 rum.

Inquit D. Aug. causam condemnationis
 illi pharisei, quem christus proponit vitum
 iuconiam bis in sabbato, soluendum rite de-
 cimam, non peritum, non impudicum. Quis
 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 617. 618. 619. 619. 620. 621. 622. 623. 623. 624. 625. 625. 626. 627. 627. 628. 629. 629. 630. 631. 631. 632. 633. 633. 634. 635. 635. 636. 637. 637. 638. 639. 639. 640. 641. 641. 642. 643. 643. 644. 645. 645. 646. 647. 647. 648. 649. 649. 650. 651. 651. 652. 653. 653. 654. 655. 655. 656. 657. 657. 658. 659. 659. 660. 661. 661. 662. 663. 663. 664. 665. 665. 666. 667. 667. 668. 669. 669. 670. 671. 671. 672. 673. 673. 674. 675. 675. 676. 677. 677. 678. 679. 679. 680. 681. 681. 682. 683. 683. 684. 685. 685. 686. 687. 687. 688. 689. 689. 690. 691. 691. 692. 693. 693. 694. 695. 695. 696. 697. 697. 698. 699. 699. 700. 701. 701. 702. 703. 703. 704. 705. 705. 706. 707. 707. 708. 709. 709. 710. 711. 711. 712. 713. 713. 714. 715. 715. 716. 717. 717. 718. 719. 719. 720. 721. 721. 722. 723. 723. 724. 725. 725. 726. 727. 727. 728. 729. 729. 730. 731. 731. 732. 733. 733. 734. 735. 735. 736. 737. 737. 738. 739. 739. 740. 741. 741. 742. 743. 743. 744. 745. 745. 746. 747. 747. 748. 749. 749. 750. 751. 751. 752. 753. 753. 754. 755. 755. 756. 757. 757. 758. 759. 759. 760. 761. 761. 762. 763. 763. 764. 765. 765. 766. 767. 767. 768. 769. 769. 770. 771. 771. 772. 773. 773. 774. 775. 775. 776. 777. 777. 778. 779. 779. 780. 781. 781. 782. 783. 783. 784. 785. 785. 786. 787. 787. 788. 789. 789. 790. 791. 791. 792. 793. 793. 794. 795. 795. 796. 797. 797. 798. 799. 799. 800. 801. 801. 802. 803. 803. 804. 805. 805. 806. 807. 807. 808. 809. 809. 810. 811. 811. 812. 813. 813. 814. 815. 815. 816. 817. 817. 818. 819. 819. 820. 821. 821. 822. 823. 823. 824. 825. 825. 826. 827. 827. 828. 829. 829. 830. 831. 831. 832. 833. 833. 834. 835. 835. 836. 837. 837. 838. 839. 839. 840. 841. 841. 842. 843. 843. 844. 845. 845. 846. 847. 847. 848. 849. 849. 850. 851. 851. 852. 853. 853. 854. 855. 855. 856. 857. 857. 858. 859. 859. 860. 861. 861. 862. 863. 863. 864. 865. 865. 866. 867. 867. 868. 869. 869. 870. 871. 871. 872. 873. 873. 874. 875. 875. 876. 877. 877. 878. 879. 879. 880. 881. 881. 882. 883. 883. 884. 885. 885. 886. 887. 887. 888. 889. 889. 890. 891. 891. 892. 893. 893. 894. 895. 895. 896. 897. 897. 898. 899. 899. 900. 901. 901. 902. 903. 903. 904. 905. 905. 906. 907. 907. 908. 909. 909. 910. 911. 911. 912. 913. 913. 914. 915. 915. 916. 917. 917. 918. 919. 919. 920. 921. 921. 922. 923. 923. 924. 925. 925. 926. 927. 927. 928. 929. 929. 930. 931. 931. 932. 933. 933. 934. 935. 935. 936. 937. 937. 938. 939. 939. 940. 941. 941. 942. 943. 943. 944. 945. 945. 946. 947. 947. 948. 949. 949. 950. 951. 951. 952. 953. 953. 954. 955. 955. 956. 957. 957. 958. 959. 959. 960. 961. 961. 962. 963. 963. 964. 965. 965. 966. 967. 967. 968. 969. 969. 970. 971. 971. 972. 973. 973. 974. 975. 975. 976. 977. 977. 978. 979. 979. 980. 981. 981. 982. 983. 983. 984. 985. 985. 986. 987. 987. 988. 989. 989. 990. 991. 991. 992. 993. 993. 994. 995. 995. 996. 997. 997. 998. 999. 999. 1000. 1001. 1002. 1003. 1004. 1005. 1006. 1007. 1008. 1009. 10010. 10011. 10012. 10013. 10014. 10015. 10016. 10017. 10018. 10019. 10020. 10021. 10022. 10023. 10024. 10025. 10026. 10027. 10028. 10029. 10030. 10031. 10032. 10033. 10034. 10035. 10036. 10037. 10038. 10039. 10040. 10041. 10042. 10043. 10044. 10045. 10046. 10047. 10048. 10049. 10050. 10051. 10052. 10053. 10054. 10055. 10056. 10057. 10058. 10059. 10060. 10061. 10062. 10063. 10064. 10065. 10066. 10067. 10068. 10069. 10070. 10071. 10072. 10073. 10074. 10075. 10076. 10077. 10078. 10079. 10080. 10081. 10082. 10083. 10084. 10085. 10086. 10087. 10088. 10089. 10090. 10091. 10092. 10093. 10094. 10095. 10096. 10097. 10098. 10099. 100100. 100101. 100102. 100103. 100104. 100105. 100106. 100107. 100108. 100109. 100110. 100111. 100112. 100113. 100114. 100115. 100116. 100117. 100118. 100119. 100120. 100121. 100122. 100123. 100124. 100125. 100126. 100127. 100128. 100129. 100130. 100131. 100132. 100133. 100134. 100135. 100136. 100137. 100138. 100139. 100140. 100141. 100142. 100143. 100144. 100145. 100146. 100147. 100148. 100149. 100150. 100151. 100152. 100153. 100154. 100155. 100156. 100157. 100158. 100159. 100160. 100161. 100162. 100163. 100164. 100165. 100166. 100167. 100168. 100169. 100170. 100171. 100172. 100173. 100174. 100175. 100176. 100177. 100178. 100179. 100180. 100181. 100182. 100183. 100184. 100185. 100186. 100187. 100188. 100189. 100190. 100191. 100192. 100193. 100194. 100195. 100196. 100197. 100198. 100199. 100200. 100201. 100202. 100203. 100204. 100205. 100206. 100207. 100208. 100209. 100210. 100211. 100212. 100213. 100214. 100215. 100216. 100217. 100218. 100219. 100220. 100221. 100222. 100223. 100224. 100225. 100226. 100227. 100228. 100229. 100230. 100231. 100232. 100233. 100234. 100235. 100236. 100237. 100238. 100239. 100240. 100241. 100242. 100243. 100244. 100245. 100246. 100247. 100248. 100249. 100250. 100251. 100252. 100253. 100254. 100255. 100256. 100257. 100258. 100259. 100260. 100261. 100262. 100263. 100264. 100265. 100266. 100267. 100268. 100269. 100270. 100271. 100272. 100273. 100274. 100275. 100276. 100277. 100278. 100279. 100280. 100281. 100282. 100283. 100284. 100285. 100286. 100287. 100288. 100289. 100290. 100291. 100292. 100293. 100294. 100295. 100296. 100297. 100298. 100299. 100300. 100301. 100302. 100303. 100304. 100305. 100306. 100307. 100308. 100309. 100310. 100311. 100312. 100313. 100314. 100315. 100316. 100317. 100318. 100319. 100320. 100321. 100322. 100323. 100324. 100325. 100326. 100327. 100328. 100329. 100330. 100331. 100332. 100333. 100334. 100335. 100336. 100337. 100338. 100339. 100340. 100341. 100342. 100343. 100344. 100345. 100346. 100347. 100348. 100349. 100350. 100351. 100352. 100353. 100354. 100355. 100356. 100357. 100358. 100359. 100360. 100361. 100362. 100363. 100364. 100365. 100366. 100367. 100368. 100369. 100370. 100371. 100372. 100373. 100374. 100375. 100376. 100377. 100378. 100379. 100380. 100381. 100382. 100383. 100384. 100385. 100386. 100387. 100388. 100389. 100390. 100391. 100392. 100393. 100394. 100395. 100396. 100397. 100398. 100399. 100400. 100401. 100402. 100403. 100404. 100405. 100406. 100407. 100408. 100409. 100410. 100411. 100412. 100413. 100414. 100415. 100416. 100417. 100418. 100419. 100420. 100421. 100422. 100423. 100424. 100425. 100426. 100427. 100428. 100429. 100430. 100431. 100432. 100433. 100434. 100435. 100436. 100437. 100438. 100439. 100440. 100441. 100442. 100443. 100444. 100445. 100446. 100447. 100448. 100449. 100450. 100451. 100452. 100453. 100454. 100455. 100456. 100457. 100458. 100459. 100460. 100461. 100462. 100463. 100464. 100465. 100466. 100467. 100468. 100469. 100470. 100471. 100472. 100473. 100474. 100475. 100476. 100477. 100478. 100479. 100480. 100481. 100482. 100483. 100484. 100485. 100486. 100487. 100488. 100489. 100490. 100491. 100492. 100493. 100494. 100495. 100496. 100497. 100498. 100499. 100500. 100501. 100502. 100503. 100504. 100505. 100506. 100507. 100508. 100509. 100510. 100511. 100512. 100513. 100514. 100515. 100516. 100517. 100518. 100519. 100520. 100521. 100522. 100523. 100524. 100525. 100526. 100527. 100528. 100529. 100530. 100531. 100532. 100533. 100534. 100535. 100536. 100537. 100538. 100539. 100540. 100541. 100542. 100543. 100544. 100545. 100546. 100547. 100548. 100549. 100550. 100551. 100552. 100553. 100554. 100555. 100556. 100557. 100558. 100559. 100560. 100561. 100562. 100563. 100564. 100565. 100566. 100567. 100568. 100569. 100570. 100571. 100572. 100573. 100574. 100575. 100576. 100577. 100578. 100579. 100580. 100581. 100582. 100583. 100584. 100585. 100586. 100587. 100588. 100589. 100590. 100591. 10059

pote. & si haec tuis lapsis non facias, ex eo
fuit quod haec tibi gratiam Deus indu-
xit, ac tu haec tua te, ne cederes, sustinue-
ris, permisisti ut alter laboretur: Quamvis
bonum aliquid in te sit, quamvis iam intel-
legas non ex te esse quod bonum est, sed a
Deo te accipisse, tamen eo ipso se extuleris
super alium non habentem iniurias teneris non
laudator Dei eris. Hic fui Phariseus de teatis,
qui vnde se humiliare, sibiq[ue] timere delinquit
Iudeus superbas despexit illum, cuius misereri de-
buerat, illum dixit denotans verboque con-
temnens: *Venit hic Publicanus.*

Eodem peccato laborabat Simon ille Phari-
seus Christi Salvatoris inuitator, qui in
Eo[ne]rū trahit in domum suam sanctam illam
peccatum Domi[ni], pedibus propinquam, cri-
tabat S[an]ctus spargentem, vnguen a effundente, oscula-
lantem, lachrimantem extendit digitum fig-
nans Redemptorem, ut ignorarem accusans:
Hic s[an]ctus Propheta, sicut erit utique & illam
denotans, ait, *procurrix est, & vitalis merito*
adhuc expellenda. Hoc erat corum scelus, &
ipsum est, quo non accedebat duxi notantes
feos Christi hoc muliere peccatum, eiusque humeris corum
aut terra iustitiae rigorem insufficiens. Hac mulier modo
esse ostendit, deprehensa est in adulterio. Borum excusat dicitur
10, & signanti, sicut Christus opponit, illos de-
notans in terra: Digitu[m] scribatur terra. Pro-
prio namque vocabulo illos Dominus terram
appellant, attributis eorum his terue fuggetendo.
Terra, terra, terra, audi verbum Domini. Qua-
tenuis se ipsius considerat quod terra sit molles
& infirma, que misero duxi sculpta hoc illuci-
qui dilatatus: & hoc a vobis postulo, ut vel
parumper seculares, & vos ipsos invenietis
velut sepulchra dealbata, qua[re] a fortis parent
hominoibus pretiosissimis autem scatent vermis
putrefactis, oisibusque mortuorum. Utinam
parum perascalperes, illamque tolleres larvam,
quamcirca deregeres, qualiter illud altare in quo
te Deus vult figurari, quod nitidam habens fa-
ciam calcis levigatam in eiusa superficie scrip-
ta erat Le[git] lex, intus habere duros & impostris
lapides, quos ut videoas, nihil aliud est necessa-
rium, quam duxi leuem illam calcis tollere
superficiem.

VII.
Phariseus
VIII.
Similitudo.

Velut iudicem cuius manibus tradunt pro-
cessum quemcum cooperit inspicere, digitum ex-
tentum calamo n[on] accipit, & ad marginem plani-
format asteriscum q[ua]d h[ab]et quod maximu-
m est momentu ad huius cause decisionem:

Hoc agit Christus; tradunt illi processum pharisei iure addicta inventatum: ipse vero manus excedit, & scribit in terra q[uod] dicitur. Hoc est hic asteriscus; illam inspicite infirmam, & vos in nullo robustiores, sed gravioribus quam illa criminibus nequiores; huic respondet. A p[ro]p[ter]o confundit, si quando videtur proximum delinquentem illi comparare talis modo contra illum procedas, vi & te ipsum inspicias. Considerans te ipsum quod ex eadem massa prodieris, & si occideris ille habuit occisionem qua si tu premeres peiora longe patentes, & si ille in hoc deliquerit, tu delinq[ue]ris recte, alij sunt quidam, qui si peccatis indignos Galilaei, quasi ipsi forent impeccabilis. Hoc in suis amicis tulit Iohannes impatiens exposito D. Greg. qui eius sic acriter defectus argebant quod si nullus iphi haberet, an habere posset. Quare persequimini me scilicet Deum & carnalitatem naturamini? Quantum in coniuge, charismi, ut Deus estis, qui bu[co] peccare sit impossibile, siquidem, ut tales me reprehenditis, toto me suore mordetis & vestros in carnem meam & infirmates dentes acutis. Si defecutus ego paro, velut homo, vos ab illis, velut Deus, non eritis. Non immunes, si subsum iubemur itib[us], quia de carne formatus sum, non etsi am[us] solidati, vos ipsis amici considerate, & discit[us] quod si vos fessuca in oculi proximi scandalizet, voritate vestro trabem geritis gravissiman. Hoc sequitur D. Greg. agit Christus cum Phariseis. Ad D. Greg. aliena peccata puniendas habent, & sua religio[rum] reuocantur itaque iustus ad conscientiam, rati[on]e prius peccata propria castigantes, & tunc aliena reprehendentes.

Habemus praelata spiritus S. per Salomonem verba. Ante iudicium interrogatur se ipsum, id priusquam q[ua]d empiam condamnes, interrogatur te ipsum, num in te sit aliquid, quod condamnari mereatur. Si tibi iudicium sit ferendum de alterius infirmitate, tuum prout amice consideras, quod si alter in uno deliquerit, in foris & non forte in Iohannes de iugatio. Ne facies ea D. Ambrosius praeceps, ut qui sompno ex variis Abdix verbis fundamento sic ait. Scriptum est in non gaudibus super filios Iuda in die perdictionis eorum (ver. 1) Et ne magna res peccatum alienum fuisse exponitur, comparans superbe incepimus, sed tunc eam q[ua]d deflexum est a sua alia si o meipsa iustitia dicere, in iustitate est magis Ithamar, qui ergo ut quid alias, iudicis. Ante

Et. 8. Ante iudicium prepara iustitiam tibi. & ante-
 quom loqueris, disce. Eximia valde verba, qui-
 bus explicando modo non licet in hogere. Hanc
 alsumptu. D. Amb. doctrinam, ut argumentum,
 quo sultam gentilium retinenderet calumniam,
 quā Christianos nasci suspendebant, illis obij-
 tarent, ut diligenter inspicerent, quem fisi
 ducem eligerent, quem virum celebrarent san-
 ctissimum David, cuius psalmis Iudex ad de-
 cantandas Dei laudes viciabant & inter Chri-
 ti parentes primipilum stanebant hominem,
 adulterum homē cōdam coios impudicitia non
 sufficiabat fidelī subditio Virū tollere vxo
 rem in pellētū, insuper & cum iōsīt occidi-
 se tanto securius scorti frueretur amplectibus:
 qui nec viam vellent admittere rationem, quā
 viri peccatum extehuerit, nec considerare
 quod noīra docet lex Euāgelica, tali modo
 à nob̄ peccata consideranda aliena, ut nostra
 pariter peccata nostrāmque perpendamus infor-
 mitatem. Bene admons Euāgelica lectio etiam
 Ap. 2. cum peccatum apparet, solum tamē esse non
 debere iustit. iudicium ac memorem unum
 ad. T. 1. quācumque esse oportet eis conditionis & meriti.
 XI. » Et si auctor (in 1. 1.) hoc ita necessarium, ut ali-
 index » quando maiorem iudex admittat culpam iudi-
 cationis, » cando reumque condemnando quā sit ipsa
 de gra. » rei nocentis culpa. Itaque contingere potest, ut
 peccat. » gravissim sit peccatum iudicis, qui timore &
 arrogātiā inflatus, nullā motu compatisca,
 quam » nullo dūctus humanitatis affectu, ipse gravio-
 ror, » rum reis criminum facinorofum condemnat.
 licet ex iōstia, quam ipsius facti orbi deli-
 dum. Notate sententiam. Sep̄ enim in iudi-
 cando maius peccatum iudic. est quam pecca-
 tum ipsius de quo fuerit iudicatum. Et profe-
 gitur Doctor eleganti discursu confirmans,
 q̄ am stricte tenetur is qui alterum iudicat,
 p̄imū sc̄ipsum iudicare, ne forsitan alterum ob-
 leuiorē damnans colpas, ipse si ob grauiores
 menē condēnandus.

XII. » Et hoc principio contra gentiles agit qui vi-
 Dispu. » nos reprehenderent, peccat in D. id exagge-
 rante, & rabint. Non nego, responseret peccavit David,
 D. Pro. » ac dom profero, quo D. id exauentat pe-
 David, » caton & vestram diuina manifētū perver-
 dispec. » sitate. P̄ imū erat David rex potestissimi-
 citū. » Enīgūt vestros attendamus Reges, Impera-
 tores, & Principes, quis ex illoūm numero
 mi le non comisit a Itera corporis, incep-
 tus, scandala, nomi id crudelis inā? Singul-
 latim illos inspicianus, etenim restorunt ou-

timū Imperatorū longē peioribus, & ueran-
 dibib⁹ iūuentutis peccatis irretitum. Secun-
 dum dico, quod si David vel Semel peccauit,
 egit totā vitā penitentiam, vniq̄o verbo
 à Propheta communis, in se recessus est,
 noū ob hoc in Prophetam excandescens, sed
 illum accepit oblinenda remissionis intercessio-
 rem, nec noī tam asperg. suscepit peniten-
 tiā, ut tantas noctibus singulis effunderet la-
 crymas, ut illi stratum suū rigaret afflō-
 ter. Numquid tale factum vestris in regibus aut
 imperatoribus esse prædicari? Peccauit David. D. AMB.
 quod solent reges, sed penitentiam egit, & fieri
 quod non solent reges. Si illum peccatorem at.
 tendas attende penitentem, & quod peccauit,
 sicut homo, siuque agnosceris reatum, egit
 penitentiam: hoc quippe modo delinquunt
 iusti. Si errauerunt iusti, errauerunt tamquam
 homines & peccatum suū tamquam iusti ag-
 noverunt. Por̄ò vos sicur diaboli ecclesiā non
 enim de commissis doletis præteritis, insuper
 & his annectis grāiora, semper in malitia,
 vestra conuinciores. Prūtquā Davidem
 condenmetis, vos ipsos inuenimini, et hinc vos
 reperiens ipso Davide milles nequiores.

Quin̄o: inclinans se dominus hac occasio-
 ne, quā mulierem illi adduxerunt tanto granatam
 onere, indicare voluit, quod pondus illud suis Christus
 esset humeris impositus q. d. Discite, quod illi
 venit in mundū et mēs totius mundi peccata mundū
 humeris imponantur: huius igitur pondus illis nostra
 iniuste. Conceptus fuit majoris ingenii D. suscep-
 tū. Aug. ḡm vi talem, his reperit ex quo sum̄as pec-
 catis. D. Greg. notans quod diuinum quodam con-
 cata. filio Christus in Euāgelo camelo se compa- l. 1. q. 9.
 ret, in eo quod dixit quod Iudei camelum Euāg. q.
 deglūrēnt & in alia locis prout ipsi declarant. 35. Q. 1. 2.
 Cœravt Deus camelum in fatigati subleuamen, q. 47. l. 1.
 ut eius onera deferat, unde in similitudine illi dedit A. M. R.
 omnino mirabilem: equidem quasi hoc cognit. 14. MASS.
 secret, ut quem iam videt prope ponderibus 6. 2. 3.
 pragmātū, illico se inclinat, demittit, sic. IX.
 et ita ne poplites q. d. hoc mihi debetur, hoc Christus
 mihi ferre incumbit, hoc ego granabor, ut camelo
 vero exoneraberis. Nouit ex lefis illi e camelus compara-
 Ch. istud ex animo se à Patre misum in mun-
 dum vi omnium onera peccatorum in se sus-
 cepit, quibus ille gravatur, nos ve liberi
 ga letemus. Ad suscipienda nostra mortali atto D. GRE.
 onera sciente descendat, 1. 9. D. Greg. & Iai 53. 6.
 Iai. P̄ fuit in eo Dominus iniquitatem omnium
 nostriū. Et David ei. omne, supra dōr. Ps. 128. 31

Xxxxx

JMB

*fum mem fabricauerunt peccatores. Quinimo
hoc ipsum David intellexit, quando commis-
sio superbie peccato, delectu populi si i falso
peccati sui gravitatem agnoscere posse, quia
Deus illud iam puniebat, undens sibi peccatum, in-
gemiscens exclamavit: Porcaui valde hoc factum,
sed precor Domine, ut transferas iniquitatem
meam tui: quia scitis ergo nimis. Quid autem o David
et tuum: D minus transferat iniquitatem / *Vt
transferat iniquitatem servum tuum: Num forte lu-
sus eti osculatorius histriorni? (a) O profun-
dom Sacramentum! Quando lapsus est in pre-
grande illud adulterij peccatum cum Bethsabae,
nec non Virie homicidium, cum multis (a) in-
tercesseris, & summi Prophete Nathan diligen-
tissima, culpam agnouit, eiusque gravitatem intel-
lexit, suus emitit illo lamentabilis genito con-
fessionem Peccavi Domino. Cui Nathan: Domi-
nus transflatus peccatum tuum. Animazquier-
dico, o Rex Dominus transflui peccatum tuum.
Propitius sit mihi quis hic loquendi modus.
2. Reg. c. Nonne melius, brevius etiam dicas Deus tibi
ignosci! Minime, non enim hoc tam unum modo
dicere voluit sed & modum exprimere. Omnia
nobis peccata per Christum remittuntur a Deo.
Conuincieaut nos in Christo, donens vobis omnia
delicta, qui Apostolus. Quid iudicas? Quid
tu hoc commisisti: porro nam vires tibi non
fuerint tanto levando ponderi, nec sunt tua capi-
talis tantum satisfaciendi condigna sceleribus,
ipse illa solita, ea ratione, ut tuonus feceris, ille
vero tolerat, ex modis q. o peccata dimissa sunt
hominoibus, ille fuit, ut Christi humeris impone-
reantur, illis ipse granaretur, illi exoneraretur.
Hoc David: Nathan: Iacobum: Deus a te tra-
stulit peccatum in humeros filij sui, & pondus
gravissimum: tu peccatum commisisti, ipse
perfecta, & rigorosa illud solvet facta tione.
1. Isa. 53. 6. Hic legitimus est sensus verborum Isaiae: Veri-
langores nostros ipsi tulit, & dolores nostros ipse
portauit. Illud verbum, *Tulit*, significat: . . . se-
tulit q. d. nostra in se suscepit onora, & patet
etiam significans Euangelista D. Martin: & im-
pletam hanc esse Prophetiam, sic ait: *Iustitia
tua nostras accepit.* Ex graco legitur: *Asumpsit*,
3. p. q. 2. quos ex mente i. Thomas significat: *Ad se sum-
pet. Illorum modo contemplare factum: . . . ameli-
or. AVG. Inquit D. Aug. *Quo humiliatus eruerat nos fras su-
stulit. Sit semper benedictus.****

5. 19. Iterum inclinans se, digito scribe-
bat in terra. Scriptis Christus eorum pec-
cata, quo illos confusos eliminavit.

P Harisi passione obsecrati non intellege-
sunt, quid illis Dominus vellet indicare,
quoniam crediderunt, quod id estum declina-
re & diverticula querere, & qui respondeere non
posset, tempus extenderet, sequi excusat: in-
sisterunt igitur tantum vehementius, quanto cer-
tius credebant, quodam illum superalere, &
quod non responderet d' difficultate constitutus
interrogationis, Arbitrii sunt Christum Salo-
monem secundum fuisse consilium. Si est tribu-
telleetus, responde proxime: Sim autem, si manus Carth-
agin superossum, ne capiatur in verbis suis, illus la-
plinato & confundatur. Igitur arbitrii, quod um et
illum illaqueat, astientem quid responde-
ret, experient sigillum responsum rigore reho-
mentius. Magister responde, Magister quid di-
catis: Ne nos vicerit dericias, quoniam animam
nostram colligimus. Ad responsum anhelamus, O
menis inopes an Spiritus S. doctrinae rigo-
ratus, quod qui gravitoris dubium querit diffi-
cultatis, morari debeat, & respondentem: Ego
ni. Magister interrogatus, vi respondet: *No* de-
benter, dubius debet immorari. Primum studio, *um* re-
considerationi, & propulsus dubij in statione, dom.
Secondum: aedium debet suo ruminari in collec-
tione librorum evoluere, & d' insuper & item conlu-
lere eius lumen in plorare, quod difficultate intelligat, & verba soluenda difficultate deponat
aptissimum quippe est, quod sine libertate
& luce nulla possit aperte difficultas intelli-
gi, quanto minus decarari. Hoc illis indicat
verbis: *Qui interrogatus manifestat operi-
bit verbum, & sic deprecatus exaudietur. O
eformabis disciplinam, & tunc exaudieris.* Cui
incubuit interrogatio declarare, ne velox nit in
respondendo, sed in se retinens, studis intentus
Dum pro lumine deprecatus, disponat solu-
tione. Hoc est parabit verbum.

5. Theologia. D. Thomas Magister tantum vir q. Tis
clarus doctrinā, in quibuslibet gravioris mo-
menti dubijs, sibi vel ab alijs propositi, velociter
currentibus, ad studium continuo recurrebat, &
orationem, primò tamen ad orationem, quam nō an-
studium: unde pridentes adeo reddit solu-
tiones summe difficilibus questionibus, vi, studi-
tente ipso Papa Ioanne 22. tot fuerint mera-
cula,